

Nagrada Združenja splošnih knjižnic za najboljše projekte splošnih knjižnic 2025

Združenje splošnih knjižnic v letu 2025 podeljuje 2 nagradi za najboljša projekta knjižnice ali skupine knjižnic, s katerima se je:

1. uvedla **nova, inovativna storitev za uporabnike**
2. uvedlo **nove pristope k strokovnemu delu knjižnice**, izboljšalo delovne procese, uvedlo nove prakse vodenja, realiziralo povezovanje knjižnic in uvajanje novih partnerstev, organiziralo skupne projekte, strokovna srečanja. ...

ZSK podeljuje nagrado z namenom spodbuditi razvoj in kakovostno delo splošnih knjižnic ter pomemben napredek na področju storitev za uporabnike, na področju strokovnega dela in na področju vodenja knjižnic.

Na razpis za nagrado lahko kandidira posamezna splošna knjižnica, ki je izvedla projekt samostojno ali v partnerstvu z drugimi organizacijami v okolju, vendar je nosilka projekta splošna knjižnica. Knjižnica svojo kandidaturo prijavi sama.

Vrednost vsake nagrade je 1.000 EUR, nagrado prejme knjižnica kot pravna oseba.

Možna je podelitev obeh nagrad ali samo ene, če komisija ni prejela prijave, ki ustreza kriterijem. Tudi v primeru, ko se podeli samo ena nagrada, je višina nagrade 1.000 EUR.

Prijave pošljite **do vključno 20. oktobra 2025 po pošti na naslov**

Združenje splošnih knjižnic
Muzejski trg 1A
3000 Celje

in

po e-pošti na naslov (v Wordu)

zdruzenje@zdruzenje-knjiznic.si

Po pošti lahko prijavi priložite tudi promocijski material za projekt, ki ga prijavljate.

Projekte bo presojala štiričlanska komisija, ki jo imenuje Upravni odbor Združenja splošnih knjižnic.

Nagrada bo podeljena na slovesnem dogodku ob Dnevu splošnih knjižnic, **20. novembra 2025.**

OSTALI POGOJI ZA KANDIDATURO

- vsaka knjižnica lahko kandidira samo z enim projektom v vsaki kategoriji;
- storitev, ki je rezultat projekta, naj ne bi bila starejša od 3 let in naj bi se izvajala vsaj eno leto;
- storitev mora biti operativna (se mora izvajati) v času prijave in že izkazovati merljive rezultate.

Področja, na katerih se je inovativni projekt izvedel:

1. uvedba nove, inovativne storitve za uporabnike:

- storitve za dvig digitalne pismenosti (e-pismenosti) posameznih ciljnih skupin uporabnikov (e-informacijski viri, e-zdravstvo, e-uprava, e-finance, e-trgovina...);
- socialno vključevanje ranljivih družbenih skupin (starejši, brezposelni, etnične skupine...);
- oblikovanje storitev za podporo ekonomskemu razvoju (poslovne informacije, informacije za kmete, mala podjetja...);
- neformalno izobraževanje različnih ciljnih skupin, podpora formalnemu izobraževanju...;
- ozaveščanje javnosti o ciljih trajnostnega razvoja in promocija CTR; cilji trajnostnega razvoja kot vodilo pri razvoju in/ali promociji knjižničnih storitev;
- sodelovanje s civilno družbo za spodbujanje aktivnega vključevanje občanov in strpnega dialoga v lokalnem okolju;
- inovativne storitve za ciljno skupino otrok predšolskega obdobja in šolajoče se mladine, s poudarkom na storitvah za mladostnike od 14 do 18 let;
- oblikovanje inovativnih storitev v sodelovanju z drugimi vrstami knjižnic;
- inovativne storitve s področja domoznanstva;
- inovativna uporaba IKT pri storitvah za uporabnike;
- inovativne storitve za uporabnike ob povezovanju z drugimi institucijami v okolju (kulturne ustanove z drugih področij, ustanove socialnega varstva, organizacije civilne iniciative...)
- drugo.

2. Novi pristopi k strokovnemu delu knjižnice:

- novi pristopi na področju nabave in obdelave gradiva;
- upravljanje s knjižnično zbirko in predstavljanje zbirke;
- menedžment in vodenje;
- merjenje vplivov in učinkov knjižničnih storitev;
- novi pristopi pri komunikaciji z javnostmi (zagovorništvo, promocija knjižničnih storitev...);
- širjenje znanja in informacij z organizacijo strokovnih srečanj, mentorstva, izmenjava strokovnih kadrov med knjižnicami....;
- inovativna uporaba IKT pri poslovanju knjižnice (npr.: storitve v oblaku, informacijski sistem za skupino knjižnic, mobilne aplikacije,...);
- drugo.

Kriteriji za izbor

Kvaliteto projekta bo komisija, ki jo imenuje Upravni odbor ZSK, presojala na osnovi :

1. Predstavljenih potreb uporabnikov oziroma izkazane potrebe po storitvi

Uporabnik je končni uporabnik knjižničnih storitev, lahko pa tudi knjižnica kot organizacija in njeni zaposleni, skupina knjižnic, ustanovitelji in financerji ali knjižničarji kot strokovna javnost.

2. Inovativnosti

Inovativnost je odgovor na nove potrebe uporabnikov; nov pristop ali nova metoda implementacije tradicionalne storitve, dostop do novih tipov informacij, ki prej niso bile dosegljive; nova skupina uporabnikov, ki prej niso uporabljali knjižnice. Inovativne so storitve, ki so popolnoma nove ali še nikoli niso obstajale na tem prostoru ali niso bile namenjena tej ciljni skupini ali še nikoli niso bile izvajane v tem partnerstvu ali so obstajale prej, vendar niso delovale ali še nikoli ni bila uporabljena ta tehnologija.

3. Ustreznega partnerstva – velja samo za projekte iz 1. skupine

Partnerstvo je formaliziran odnos, ki je zgrajen na enakosti in vzajemnem spoštovanju. Partnerja ustvarita nekaj, kar ne bi mogla vsak zase in zato partnerstvo postane za oba zmagovalna situacija. Potencialni partnerji so tiste organizacije, ki imajo znanje ali vire, ki jih knjižnica sama nima ali lahko dosežejo ciljne skupine, ki jih knjižnica sama ne more.

Dvig kvalitete storitve ali optimizacija postopkov - velja samo za projekte iz 2. skupine:

Npr. enostavnejši in boljši prenos znanja med zaposlenimi; nove metode vodenja, ki so prinesle večjo motiviranost zaposlenih; novi načini evidentiranja opravljenega dela; hitrejši in kvalitetnejši proces nabave in obdelave...

4. Dokazanih rezultatov in učinkov

To je najpomembnejši del prijave. V njem navedemo konkretne rezultate projekta. Prikažemo učinke projekta na ciljno skupino in širše.

Učinki pokažejo spremembe v odnosu, obnašanju, veščinah, znanju ali splošni situaciji predstavnikov ciljne skupine, ki jih je prinesel projekt.

Kvantitativne rezultate nove storitve prikažemo s številom prireditev, izobraževanj, ki so se jih udeležili uporabniki, njihovo strukturo...

Kvalitativne rezultate oz. učinke in vplive ¹ storitve na ciljno skupino lahko prikažemo na naslednjih področjih:

- *dvig prepoznavnosti knjižnice: pojavljanje v medijih, predstavitve projekta profesionalni skupnosti, zavedanje o knjižnici pri odločevalcih;*
- *dvig članstva in obiska knjižnice, predvsem novih članov in obiskovalcev;*
- *nova ali kvalitetnejša partnerstva;*

¹ **Učinek** (outcomes) pomeni kratko do srednjeročno upoštevanje rezultatov. Število izposojenih in dejansko prebranih knjig je lahko primer uspešnega dosežka pri izposoji.

Vpliv (impact) se nanaša na posledice učinkov na okolje – izraz zajema posamezne ljudi in družbo na splošno – in je navadno dolgoročen. Kot primer lahko navedemo povečano pismenost, ki je rezultat branja knjig iz knjižnic ali udeleženci tečaja informacijske pismenosti za starejše redno uporabljajo internet za dostop do informacij, za naročanje blaga iz trgovine, za komunikacijo s sorodniki in prijatelji.

- večja korist za posameznike in lokalno skupnost, na primer izboljšanje uspeha učencev/dijakov zaradi uporabe storitve, zmanjšanje nezaposlenosti, povečanje informacijske pismenosti in uporaba znanja v vsakdanjem življenju. Za pridobivanje podatkov uporabimo vprašalnike oz. zapišemo zgodbe uporabnikov, iz katerih bodo razvidne konkretne koristi.

Pomembno je, da poznamo izhodiščno stanje, saj le tako lahko prikažemo napredek ali spremembo.